

a) da svakog meseca a po potrebi i češće pregledaju račun i stanje blagajne svoga delokruga;

b) da paze da li se izvršuju skupštinske odluke;

c) da sazivaju vanredne skupštine u slučaju znatnih nepravilnosti u radu.

Član 18. — Svaki upravni odbor izrađuje potrebne pravilnike u rukovanju blagajnom, fondovima, domovima, uređivanju lista itd.

Član 19. — Odredbe o sastavu sreskog budžeta propisuju sekcijiska pravila a u duhu ovih pravila.

Član 20. — Izborne članove Glavnog odbora, kao i sekcijiske delegate, biraju sekcijiske skupštine, a za izabrane proglašuje Glavna skupština U. J. U.

Član 21. — Društva koja imaju do 50 redovnih članova šalju na skupštine predstavnika ili zamenika, preko 50 članova šalju po red predstavnika još jednog delegata, ako broj njihovih članova bude 100 ili ostatak preko 50 bude veći od 25 članova. Na dva delegatska mesta, osim predstavnika, imaju prava ona društva koja imaju 150 članova ili im ostatak preko 100 bude veći od 25 članova itd.

Član 22. — Za vreme letnjeg odmora prvo se drže skupštine svih sekcija pa zatim Glavna skupština.

Član 23. — Skupštinama je dužnost: a) da pregledaju rad uprave u minuloj godini i ako je bio pravilan da dadu upravi razrešnicu;

b) da rešavaju sva pitanja koja se stave na dnevni red;

c) da biraju članove i zamenike upravnog i nadzornog odbora svoga delokruga;

d) da Glavna skupština proglašuje počasne članove koje neka sekcijiska uprava izabere.

Član 24. — U slučaju neodloživih staleskih potreba i potrebe opšteg staleskog izraza o nekom pitanju, upravni odbori mogu sazivati vanrednu skupštinu svoga delokruga.

U slučajevima nepravilnog rada i materijalne opasnosti Udruženja nadzorni odbori sekcija i centralni odbor nadzorni, mogu sazivati vanrednu skupštinu svoga delokruga. Glavni odbor mora sazivati vanrednu skupštinu kad to zahtevaju tri petine članova ili tri sekcijiska upravna odbora, a upravni odbor sekcije mora je sazivati ako to zahtevaju dve trećine njenih sekcijiskih uprava. Sazivači vanrednih skupština moraju dostaviti njen rad upravi sekcije i Glavnom odboru.

Član 25. — Sreske, sekcijiske i vanredne skupštine drže se u sedištu te uprave a Glavne skupštine Udruženja drže se u većim i važnijim gradovima.

Član 26. — Svakom skupštinom rukovodi predstništvo njenog upravnog odbora.

Član 27. — Skupština se bavi samo pitanjem dnevnog reda.

Član 28. — Na sreskim zborovima i skupštinama svaki član ovoga Udruženja ima prava govora ako predsedništvu pokaže svoju kartu, a pravo odlučivanja samo redovni članovi u svakom sreskom društvu.

Na sekcijiskoj skupštini imaju prava govora članovi glavnog odbora, predstavnici i sekretari sekcijiskih uprava i delegati sreskih društava odnosno njihovi zamenici.

Član 29. — Svaki organ snosi troškove za održanje skupštine i plaća svojim delegatima iz svojih sredstava po budžetu. Ovo važi i za sekcijiske predstavnike u širem izvršnom i Glavnom odboru.

Član 30. — Na skupštinama se odlučuje prostom većinom prisutnih njenih pravnih članova.

6. Društvene ustanove.

Član 31. — Udruženje ima svoje domove, fondove, pansionate i druge ustanove, kojima rukuje svaki organ udruženja u svome delokrugu po ovim pravilima.

Član 32. — Osniva se podporni fond kojim rukuje Glavni odbor.

Član 33. — U potporni fond unosi se kao osnovna suma iz gotovine blagajne Glavnog odbora suma od dinara a ovoj se sumi dodaje po jedna šestina uloga svih članova utemeljača i dobrotvora i procenat prihoda sa zabava, koncerta i sličnih priredaba sreskih društava i procenat svih ušteđa po budžetu Glavnog odbora koji se pokažu krajem godine.

Član 34. — Iz potpornog fonda daju se pozajmice a u kranjem slučaju i pomoć članovima.

Član 35. — Glavni odbor ima svoj dom u Beogradu, koji služi svrhamu Udruženja kao i nastavnika i daka osnovnih škola kad se bave u Beogradu privremeno. Dom je pod nazivom „Đački dom“ a u koliko blagajna Udruženja ne bi mogla iz svojih sredstava podmiriti troškove oko njegovog izdržavanja dužne su naknaditi potrebne izdatke sve sekcije sorazmerno broju svojih članova (redovnih), ali ne više po 1 dinar od člana.

Član 36. Sekcije i sreska društva podižu svoje domove, zasnivaju svoje fondove i ustanove za svoje potrebe, i rukuju njima prema propisima poslovnika koje za to budu propisale čim koju ustanovu postavu. Sve poslovne uprave dostavljaju svojoj sekcijiskoj upravi i Glavnom odboru.

Član 37. — Svaka sreska uprava imenuje jednoga svoga člana za predstavnika sud časti u toj godini, u koju ulaze još po jedan član od svake partijske strane. Sud časti raspravlja u prvom redu sporove članova a u drugom redu, ako se hoće raspraviti ih sud časti pri upravi sekcije, koji se sastavlja ili koekom ili kao i sreski sud časti a uvek između članova sekcijiske uprave.

Član 38. — Članove, koji bi radili protiv interesa učiteljstva, a krivicu svoju ne bi prethodno opravdali pred sudom časti ili upravama svoje sekcije, društvo će isključiti iz Udruženja ili za izvesno vreme ili za svagda.

7. Prelazna naređenja.

Član 39. — Ova pravila stupaju na snagu kad ih Glavna skupština primi a državna vlast odobri, kada prestaju važiti ranija pravila sa svima svojim izmenama i dopunama.

Član 40. — Dosadnji članovi ovog Udruženja koji su prešli bili u druge državne službe i primile druge položaje, a nisu prekidali članstvo ostaje i dalje punopravni članovi Udruženja.

Član 41. — U slučaju prestanka U. J. U. novac i sve hartije od vrednosti predaje se Državnoj hipotekarnoj banci u Beogradu, Dom i nameštaj upravi Beogradske opštine, a knjižnica i administrativna dokumenta jednom od beogradskih učitelja novoizabranom Udruženju učiteljstva u Beogradu, ako se osnuje na istim osnovama pod kojima je i ovo zasnovano.

Član 42. — Promenu ovih pravila vrši Glavna skupština na predlog Glavnog odbora što će se istaknuti u dnevnom redu skupštine, a najmanje mesec dana unapred. Odluku o tome donosi apsolutna većina punopravnih delegata, kojih mora biti na skupštini polovina više jedan.

DRAGO GORUP & Co.
LJUBLJANA
MIKLOSICEVA CESTA 14/II.

En gros. **En detail.**

Izdelava in prodaja
damske in moške
konfekcije. — Naročila po meri se izvršujejo hitro in točno

sko učiteljstvo, imenovano tudi »tovarna učiteljstvo«, ker producira vsako leto nad 200 novih učnihi moči. Mesto je ena sama učiteljska naselbina, ker skoro ni najti družine, iz katere ne bi izšel vsaj en učitelj. Sicer pa Kazanlik ni nič posebnega, posebnost so le njegovi ljudje, šaljivi, duhoviti, podjetni, skromni in preko gostoljubnosti gostoljubni.

Se v Sofiji so me na vso moč vabili, naj obiščem tudi njih. Zraven pa so mi namigavali, da so pri njih oči ženskega sveta posebnost črne in žive in da je prav za prav dolžnost, da se par teh oči za večno vtisnejo v moje srce. Vdal sem se usodi in šel torej z mislijo, da se v tem mestu — zaljubim.

Na kolodvoru me je čakala cela tropa kolegov. Ti so me vodili po mestu. Razkazovali so mi osnovno šolo, muzej, knjižnico, čitalnico (čitalište). Skupno smo obiskali »tovarno za učiteljstvo«, tovarno za rožno olje, preproge in cigarete. No, tobaka ne manjka Bolgarom. Zato ga pa tudi prodajajo po smešno niski ceni. Dvajset komadov cigaret slabše vrste v kartonastem omotu stane 5 levov (2 Din), najboljši vrste pa 10 levov (4 Din). Ni čuda, da sem si jih privoščil in kadil, kot stara lokomotiva.

Drugi dan smo si ogledali nasade vrtov, iz katerih delajo »rozovo maslo«. Zal je takrat že vse odevetelo. Odpeljali smo se z avtomobilom na prelaz Šipka, kjer je peščica bolgarskih vstašev zadržavala tri dni in tri noči mogočno turško vojsko, ki je šla na pomoč od Rusov obleganemu Plevnu. Med tem je padel Plevni, nato pa še vojska pod prelazom. Peščica vstašev je odločila

Rusom sijajno zmago, bolgarskemu narodu pa svobodo. Na vrhu prelaza je polno manjših in večjih spomenikov, letos pa so dogradili tem junakom 40 m visok spomenik, ki bo viden silno daleč naokrog. A pod prelazom so Rusi, v spomin na to zmago, zgradili veličastno cerkev, ki je najlepša molilnica na vsem Balkanskem polotoku. Tudi to cerkev smo si ogledali. Ko smo se vrnili, smo živo debatirali in se navduševali za jugoslovensko slovo, namojo mislilo in na črne oči. Smo pa vsi čisto — pozabili. Šele na vlaku proti Burgasu sem dolgo časa mislil, kaj sem prav za prav pozabil, nazadnje sem se pa spomnil, da bi moral pozabiti svoje srce, ki sem ga v svoji pozabljenosti odnesel popolnoma neopraskanega. Res, imel sem srečo... —

—ž.

Alojziju Sežunu v spomin.

12. maja je umrl v ljubljanski bolnici tov. Alojziju Sežunu, upokojeni šolski upravitelj v Mavčičah. Izredni mož pač zasluži, da obudimo spomine nanj, ki ga je poznalo pol dežele in ljubili vsi, ki so prišli kdaj v stik s to solnčno veselo naravo.

Rojen 20. oktobra 1859. v Gradcu pri Litiji je služboval najprej v Velikih Laščah, pozneje v Rovtavi celih 25 let in nazadnje v Mavčičah 17 let, vsega skupaj 45 let.

Delo UJU Poverjeništvu Ljubljana in „Učiteljskega tovariša“ za čimboljši šolski zakon.

(Članki in razprave o šolskem zakonu objavljeni v „Učiteljskem tovarišu“.)

(Dalje.)

Eno leto delovne šole. (Studenci ob priliki 50letnice deske osnovne šole). — Nekaj misli k redukciji šol pri nas. »Uč. Tov.« št. 4., z dne 28. VII., str. 2.

Proti kvartnim zakonskim uredbam in odlokom. — Sklepi pokr. skupščine v Kranju. »Uč. Tov.« št. 5., z dne 5. VIII., str. 1.

Novi načrti reorganizacije kmet. šol v celi državi. »Uč. Tov.« št. 6., z dne 18. VIII., str. 2.

Kmetijsko nadaljevalno šolstvo. »Uč. Tov.« št. 6., z dne 18. VIII., str. 3.

Zakon o osnovnih šolah (Čajkovčev je izšel letos — sodelovala so vsa Pov.) in drugo (poročilo na Drž. skupščini UJU v Skoplju). »Uč. Tov.« št. 7., z dne 1. IX., str. 3.

Naše zahteve glede učiteljske stalnosti. »Uč. Tov.« št. 8., z dne 8. IX., str. 1.

Učiteljska stalnost. »Uč. Tov.« št. 9., z dne 15. IX., str. 2.

Stalnost srbskega učiteljstva. »Uč. Tov.« št. 9., z dne 15. IX., str. 3.

Brezplačno stanovanje in kurivo za učiteljstvo. »Uč. Tov.« št. 10., z dne 22. IX., str. 1.

Vprašanje kuriva in stanovanja. »Uč. Tov.« št. 13., z dne 12. X., str. 2.

Listek, Reforma šole. »Uč. Tov.« št. 15., z dne 27. X., str. 1.

Predlogi in kritike k uredb. o oblastnih in krajinjskih šolskih odborih. — Uredba o učiteljskih disc. sodiščih. »Uč. Tov.« št. 16., z dne 4. XI., str. 3.

Uredba o krajnih šolskih odborih. »Uč. Tov.« št. 17., z dne 11. XI., str. 1.

Šolski zakoni bodo predloženi Narodni skupščini, in sicer za osnovne in srednje šole. — Načrt se naslanja na Trifunovičev osnutek. »Uč. Tov.« št. 17., z dne 11. XI., str. 2.

Šolski zakon je izdelala anketa pri organizaciji in poslala svoj elaborat merodajnim osebam. — Šolski odbori i dr. (Deputacija pri prosv. šefu Capudru). »Uč. Tov.« št. 17., z dne 11. XI., str. 3.

Anketa pov. UJU z učitelji kmet. nadaljevalnih šol. »Uč. Tov.« št. 19., z dne 24. XI., str. 1.

Uredbo o šol. odborih dovršuje prosvetni svet. V uredbi so tudi odredbe po special-

nem zakonu glede drv in stanovanja za učiteljstvo v vsej državi. »Uč. Tov.« št. 19., z dne 29. XI., str. 2.

Šolska reforma. »Uč. Tov.« št. 19., 20., in 21., z dne 29. XI., str. 4., 3., 4.

Anketa učiteljev kmet. nadalj. šol ljubljanske oblasti (19. XI. 1927.). »Uč. Tov.« št. 20., z dne 2. XII., str. 2.

Anketa učiteljev kmet. nadalj. šol ljubljanske oblasti (19. XI. 1927.). »Uč. Tov.« št. 21., z dne 1. XII., str. 2.

Prosvetni program za našo državo. »Uč. Tov.« št. 21., z dne 7. XII., str. 2.

Prosvetni program za našo državo. »Uč. Tov.« št. 22., z dne 15. XII., str. 2.

V zadevi projekta šol. zakona in zakona o učiteljskih. »Uč. Tov.« št. 23., z dne 22. XII., str. 2.

Anketa učiteljic pov. UJU o gospodinjstvoskonaljevalnem šolstvu. »Uč. Tov.« št. 25., in 26., z dne 5. I. in 12. I., str. 1.

Osnovne in meščanske šole na Češkem. »Uč. Tov.« št. 25., z dne 5. I., str. 2.

Anketa šol. upraviteljev Pov. UJU. — Resno delo učiteljstva za dvig šole in prosvete. »Uč. Tov.« št. 26., z dne 12. I., str. 2.

Anketa šol. upraviteljev Pov. UJU. — Resno delo učiteljstva za dvig šole in prosvete. »Uč. Tov.« št. 26., in 27., z dne 12. in 19. I., str. 2.

Zakon o osnovnih šolah — def. stiliziran n ga min. prosvete namerava v najkrajšem času izročiti Nar. skupščini. »Uč. Tov.« št. 27., z dne 19. I., str. 3.

Anketa šolskih upraviteljev v mariborski oblasti. Proučevanje uredb in zakonov. »Uč. Tov.« št. 28., z dne 26. I., str. 1.

Anketa šolskih upraviteljev v mariborski oblasti. Proučevanje uredb in zakonov. »Uč. Tov.« št. 29., z dne 2. II., str. 2.

Reforma učiteljic. (Članek.) »Uč. Tov.« št. 31., z dne 16. II., str. 1.

Odsek za reformo šole pri pov. UJU — odseki za nadalj. šolstvo v Celju in Mariboru. »Uč. Tov.« št. 32., z dne 23. II., str. 1.

UJU pri prosv. ministru g. Grolu — potreba sprejetja šol. zakona. »Uč. Tov.« št. 35., z dne 15. III., str. 2.

(Dalje prihodnjik.)

Splošne vesti.

IZ POVERJENIŠTVA.

Ker prihajajo na poverjeništvu ustne in pismene pritožbe, da občine, odnosno krajevni šolski odbori po veliki večini ne izplačujejo zakonite stanarine učiteljstvu izgovarjajo se pri tem na dejstvo, da ni v proračunu predvidena nobena postavka, obveščamo članstvo, da izide v kratkem točno navodilo glede izplačevanja stanarin. Krajevni šolski odbori bodo morali najeti kratkoročno posojilo za izplačilo. V zadevi izplačila stanarin bodo morali predložiti točne izkaze.

Ko to sporočamo, prosimo, naj se članstvo ne razburja in ne pusti begati od nikogar. Prav tako prosimo, naj se v svojem interesu ne pogaja za stanarino s krajevnimi šolskimi odbori.

Pred kratkim je razposlalo poverjeništvu na vsa društva obširno okrožnico z informacijami glede **naturalnih stanovanj in stanarin kuriva, šolskih vrtov, upraviteljskih doklad, učne obveznosti** itd. Opozarjamo članstvo, da se udeleži društvenih zborovanj, kjer bo izvedelo za točne informacije.

Tovariše šolske upravitelje pa prosimo, da gredo kot neposredni predstojniki učiteljstvu na roko ter vplivajo kot člani krajevnih šolskih odborov, da nemudoma izplača učiteljstvu pripadajočo stanarino.

Poverjeništvu UJU.

Dolgo je že od tega, kar mi je sostanovalec, mlad dijaček, s posebnim spoštovanjem pokazal darovano fotografijo, rekoč: »Glej, to je pa moj učitelj!« — In pripovedoval je same zanimive in vesele zgodbe iz one šole, ki ji je bil voditelj, učitelj in oče rajnik. Že takrat sem doznal, da je vladalo v tej šoli med otroci in učiteljem prav priščeno družinsko razmerje. Za kar se borimo šele danes, to je občutljiva intuitivna narava pokojnikova že pred 30 leti. Ne čudim se, da je hranil dotični dijak sliki svojega učitelja kot dragocen amulet in da je pozneje kot višji uradnik prišel ob vsaki priložnosti obiskati in pozdraviti svojega nekdanjega učitelja.

Razumljivo je, da so bile takratne nadzorne oblasti kar v zadregi, po kakih »formalnih stopnjah« hodi vendar ta mož, da ima kljub temu izvrstne uspehe. Bil je pač 30 let pred časom, ta naš dober in vesel »večni mladenič«. Njegova šola je bila dom cvetja, petja in veselja ter praktičnega življenjskega udejstvovanja. Pa ne samo to: tudi vsa okolica je morala soglašati z njegovim značajem. Nešteto cvetic je vzgojil in jih daroval ljudem, da so okrasili mrtva okna. Odrasle je poučeval petje jim dajal gospodarske nasvete in jim pomagal v vseh ozirih. Njegovi bivši učenci so hodili k njemu po nasvete, kar je pač za pravega učitelja najboljša priznanje. Znal je občešati z ljudmi kot malokateri, zato je imel povsodi uspehe. A delal ni nikoli v svojo korist — saj je znano, da je celo svoj borni učiteljski zaslužek razdal. Bil je vzor pravega idealista.

Ker ni imel družine — šalil se je v svojem 70. letu, da je še vedno premlad za ženitev — je tem lažje posvečal svoje moči in skrb javnemu delovanju. Še dan pred smrtjo so se ga hoteli spomniti v znak hvalečnosti gasilci s častno diplomom.

Tudi literarno se je v mlajših letih pridno udeleževal. Starejši mladinski listi imajo marsikatero prijazno stvarico Sežunova. Kar je bil posebno razigrane volje — in to je bilo skoro vedno — je govoril tekoče in neprestano v rimanih verzih, neprilikeh in dovtipnih, da je spravil vso okolico v dobro voljo.

Tak je bil naš Alojzij, a tudi resen, če je bilo treba.

Sledovi njegovega dela ne zapadejo tako hitro pozabljenju. Prijazna nova šola v Mavčičah je sad njegovih prizadevanj. Marsikak tovariš si je že z zidanim nove šole nakopal nevoljo nekaternikov iz ljudstva, a pokojnik je ostal kljub temu priljubljen in si je za življenjski odpočitek izvolil hišico v kraju, kjer je nazadnje služboval. Saj se ni mogel ločiti od svojega ljudstva.

Zdaj samuje ona hišica na Jami. Ni več gospodar na daljno pot in se ne vrne več. S svetlim spominom bomo hodili mimo mrtvih oken in mislili na draga tovariša, ki se je moral tako na hitro ločiti od ljubega Sorskega polja. Tam na ljubljanskem polju je zdaj njegov zadnji dom. Naj mu bo ta dom usmiljen in dober, v cvetju in zelenju, da bo sladko počival naš nepozabni sopotnik A. K. Sežunov!

Fr. Ločnikar.